

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
végzése**

Az ügy száma: Kfv.V.37.215/2024/2.
A tanács tagjai: Dr. Márton Gizella a tanács elnöke
Ságiné dr. Márkus Anett előadó bíró
Dr. Darák Péter bíró
Dr. Demjén Péter bíró
Dr. Stefancsik Márta bíró
Az I. rendű felperes: név1 (cím1)
Az I. rendű felperes képviselője: Dr. Balogh Lajos ügyvéd (cím2)
A II. rendű felperes: név2 (cím3)
A II. rendű felperes képviselője: Dr. Mező István egyéni ügyvéd (cím4)
Az alperes: Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal(cím5)
Az alperes képviselője: Bakóné dr. Papp Katalin kamarai jogtanácsos
Az I. rendű alperesi érdekelt: név2 (cím3)
Az I. rendű alperesi érdekelt képviselője: Dr. Mező István ügyvéd (cím4)
A II. rendű alperesi érdekelt: név3 (cím6)
A III. rendű alperesi érdekelt: név1 (cím1)
A III. rendű alperesi érdekelt képviselője: Dr. Balogh Lajos ügyvéd (cím2)
A per tárgya: földforgalmi ügyben indult közigazgatási jogvita
A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: a II. rendű felperes
A felülvizsgálni kért jogerős ítélet: Debreceni Törvényszék 2024. február 21-én kelt
104.K.702.612/2023/8. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a II. rendű felperes felülvizsgálati kérelmének befogadását megtagadja.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A befogadhatóság alapjául szolgáló tényállás

[1] A II. rendű alperesi érdekelt haszonbérbeadóként és az I. rendű felperes haszonbérllőként 2021. január 25-én haszonbérleti szerződést kötöttek egy helységlí, szántó művelési ágú földrészletre, 2021. február 1-jétől kezdődő határozott időtartamra. A II. rendű felperes elfogadó nyilatkozatot tett, nyilatkozatát a szerződés hirdetményi úton való közlésére vonatkozó határidő utolsó napján adta postára, amely így a jegyzőhöz a jogvesztő határidő lejártát követően érkezett meg.

[2] Az alperes a 2021. május 5-én kelt 588803-2/2021. számú határozatával (a továbbiakban: alaphatározat) az I. rendű felperessel szemben a szerződés jóváhagyását megtagadta, a II. rendű felperessel jóváhagyta. Az alaphatározat 2021. május 11-én, illetve 12-én közlésre került az érintettekkel.

[3] Az I. rendű felperes keresettel élt az alaphatározattal szemben, kereseti kérelmében az alaphatározat új eljárásra kötelezés melletti hatályon kívül helyezését kérte. A megindult perben a II. rendű felperes I. rendű alperesi érdekeltként perben állt.

[4] Az alperes a záradékkal ellátott haszonbérleti szerződést a II. rendű felperes javára jóváhagyó határozatát a 2022. május 6-án meghozott 588493/2022. számú határozatával módosította oly módon, hogy a II. rendű felperesre vonatkozó haszonbérleti szerződés jóváhagyását megtagadta és a jóváhagyó záradékot érvénytelenítette. Döntését azzal indokolta, hogy a II. rendű felperes elfogadó nyilatkozata elkésett, mivel az a postai úton történő kézbesítésére tekintettel a jegyzőhöz a jogvesztő határidő után érkezett be.

[5] A II. rendű felperes a módosító határozat ellen keresetlevelet nyújtott be, amelyben annak megsemmisítését kérte.

[6] Az elsőfokú bíróság az alaphatározat és a módosító határozat elleni kereseteket egy perben bírálta el.

A jogerős ítélet felülvizsgálati kérelem szempontjából lényeges döntése

[7] Az elsőfokú bíróság jogerős ítéletével az I. és a II. rendű felperesek keresetét elutasította.

[8] Indoklása szerint az előhaszonbérllő a szerződésben a mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló 2013. évi CXXII. törvény (a továbbiakban: Földforgalmi tv.) 49. § (3) bekezdése, 50. § (1) bekezdése és 51. § (4) bekezdése alapján a közlés kezdőnapjától számított 15 napos jogvesztő határidőn belül tehet a haszonbérleti szerződésre elfogadó vagy az előhaszonbérleti jogról lemondó jognyilatkozatot, és a jognyilatkozatnak a jogvesztő határidőn belül kell a jegyzőhöz megérkeznie.

A befogadás iránti kérelem

[9] A jogerős ítélettel szemben a II. rendű felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, amelyben annak - a felülvizsgálati kérelemmel támadott részében történő - hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára való utasítását kérte.

[10] Álláspontja szerint a bíróság az általános közigazgatási eljárásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 2. §-át és 120. § (1)-(2) bekezdését megsértve járt el, amikor a benyújtás módjának hiányos szabályozása ellenére arra a megállapításra jutott, hogy az elfogadó nyilatkozatnak a jogvesztőnek deklarált határidőn belül meg is kell érkeznie a jegyzőhöz. A határozat módosítása jóhiszeműen szerzett és gyakorolt jogát sértette.

[11] Befogadási okként a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 118. § (1) bekezdés a) pont ab) alpontját jelölte meg.

[12] A felülvizsgálati kérelem befogadását mindenekelőtt a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ab) alpontjának második fordulatára, azaz az ügy társadalmi jelentőségére, így az ügyek nagy számára tekintettel kérelmezte. Az elsőfokú bíróság előtt ugyanis hozzávetőlegesen 100 peres eljárás azonos és közel azonos tényállás mellett van folyamatban. Kifejtette, hogy szükséges azoknak a határoknak a kijelölése, amelyek a jóhiszeműen szerzett és gyakorolt jogok vonatkozásában az utóbb megváltozó jogértelmezés kereteit jelentik, hogy a jogkövetkezmények világosan meghatározhatók legyenek. Az elfogadó nyilatkozata benyújtásával jóhiszeműen szerzett jogának késedelmesség címén való elvesztése ennek alapján kizárólag akkor lehetne megalapozott, hogy ha világos, egyértelmű, értelmezést és analógiát nem igénylő, jogszabályban előírt kötelezettség elmulasztása miatt került volna arra sor.

[13] A II. rendű felperes továbbá a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ab) alpont első fordulatára is hivatkozott. A felvetett jogkérdés különös súlyát indokolása szerint az adja, hogy az ügyféltől elvárható-e a jóhiszeműsége körén belül olyan ismeret, mely szerint tudomással kell bírnia az anyagi jogai gyakorlásának módját meghatározó azon bírósági döntésekről is, amelyeket a Bírósági Határozatok Gyűjteményében nem tettek közzé. Előadta, hogy elvárható-e tőle a jóhiszeműséghez szükséges tisztánlátási kötelezettség és elvárhatóság, ha a jogszabály a benyújtás módját tekintve hiányos, nem tartalmazza azt a kitélt, hogy a jogvesztő határidőn belül meg is kell érkezzen a jognyilatkozata, tudomással kell-e bírnia e tárgyban, hivatalos lapban nyilvánosan ki nem hirdetett eseti döntésről és arról, hogy ezt analógiával alkalmazni kellene.

A Kúria döntése és jogi indokai

[14] A felülvizsgálati kérelem befogadásának feltételei nem állnak fenn.

[15] A Kúria a Kp. 118. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelmet akkor fogadja be, ha

a) az ügy érdemére kiható jogszabálysértés vizsgálata

aa) a joggyakorlat egységének vagy továbbfejlesztésének biztosítása,

ab) a felvetett jogkérdés különleges súlya, illetve társadalmi jelentősége,

ac) az Európai Unió Bírósága előzetes döntéshozatali eljárásának szükségessége,

ad) a kérelmező alapvető eljárási jogának valószínűsíthető sérelme, vagy az ügy érdemére kiható egyéb eljárási szabályszegés, illetve
b) a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérés miatt indokolt.

[16] A Kp. 117. § (4) bekezdése akként rendelkezik, hogy a felülvizsgálati kérelemben meg kell jelölni a kérelem befogadhatóságának okát, azonban annak fennállását bizonyítani és azt – a 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontja szerinti ok kivételével – indokolni nem kell. A 118. § (1) bekezdés b) pontja szerinti ok esetében meg kell jelölni azt a közzétett kúriai határozatot és annak azt a részét, amelytől a felülvizsgálni kért határozat jogkérdésben eltér. A fél által megjelölt befogadhatósági okhoz a bíróság nincs kötve.

[14] A Kp. 3. § (3) bekezdése szerint a jogvita elbírálásához szükséges tények feltárása, az alátámasztásukra szolgáló adatok és bizonyítékok rendelkezésre bocsátása a feleket terheli.

[16] A befogadásról szóló döntés azt a célt szolgálja, hogy a Kúria az egyedi ügyek intézésében is elláthasson jogegységi funkciót. Ebből következően a befogadásról szóló döntés során a nem az egyedi ügyben hozott bírósági határozat jogszerűségét, hanem az egyedi ügy és a jogegység kapcsolatát kell vizsgálni. Önmagában a felülvizsgálati kérelemmel támadott határozat jogsértő jellegére való hivatkozás nem alapozza meg a befogadást.

[17] Társadalmi jelentőségre alapozott oknál fogva – Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ab) alpont – a felülvizsgálati kérelem akkor fogadható be, ha az ügy érdemére kiható jogszabálysértés vizsgálata a felvetett jogkérdés különleges súlya, illetve társadalmi jelentősége miatt indokolt. E befogadási feltétel azt követeli meg, hogy a döntés a társadalom szélesebb körére – legalább áttételesen – jogi hatást gyakoroljon. Az ügyek nagy száma ebből a szempontból önmagában nem bír jelentőséggel, hiszen jelen esetben mindegyik a II. rendű felperes saját ügye, őt érintő egyedi probléma. Jelen ügy kapcsán ezért társadalmi jelentőség még közvetetten sem állapítható meg, mivel az a II. rendű felperest, és nem a társadalom széles körét érinti.

[18] A felvetett jogkérdés különleges súlyát illetően a II. rendű felperes a jóhiszeműségére hivatkozott, azzal, hogy nem kellett felismernie, sem tudomással bírnia a nem egyértelmű szabályok alapján a határidő jogvesztő jellegéből fakadó jogértelmezésből a nyilatkozata benyújtására és beérkezésére vonatkozóan elvárt magatartásról. Nem mutatta be azonban, hogy a felülvizsgálati kérelemben felhozott érvei milyen összefüggésben állnak a jogszabálysértésként megjelölt Ákr. rendelkezésekkel.

[19] A II. rendű felperes utalt a Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzé nem tett és az ügyében hivatkozási alapul szolgált, általa meg nem ismerhető – de konkrétan nem nevesített – döntések követésének vele szemben támasztott elvárására. Az elsőfokú bíróság az ítélet [107] bekezdésében a jogszabályok értelmezésével jutott arra a megállapításra, hogy a nyilatkozattételi határidőben beérkezett nyilatkozat minősül határidőben megtett nyilatkozatnak. Az ítélet [109], [111]-[112] bekezdéseiben több eseti döntést vizsgált, melyből a Kfv.II.37.700/2016/4. számú határozatnak tulajdonított jelentőséget, amelynek alapján az előhasznóbérleti jog kapcsán is irányadónak tekintette: a határidő anyagi jogi jellegű. A Kúria a II. rendű felperes azon felvetésére, hogy a döntés nem volt megismerhető, rámutat, hogy az a BH 2018. évi 3. számában K.4. elvi határozatként és KGD2018. 101. számon eseti

döntésként is közzétételre került, továbbá a jogvesztő határidő anyagi jogi határidőnek minősítését már az EBH2010. 2132. számú elvi határozat is kimondta, az a Legfelsőbb Bíróság Határozatának Hivatalos Gyűjteménye 2010. évi 1. számában közzétételre került.

[20] Mindezekre figyelemmel a Kúria a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ab) alpontja egyik fordulata

alapján sem tartotta indokoltnak a felülvizsgálati kérelem befogadását.

[21] A Kúria a többi befogadási okot is megvizsgálta. A Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja alapján a joggyakorlat egységének biztosítása érdekében a felülvizsgálati kérelem általában akkor fogadható be, ha a jogerős ítélet olyan elvi jelentőségű jogkérdést vet fel, amellyel kapcsolatban a Kúria még nem foglalt állást, feltéve, hogy a jogértelmezést igénylő elvi jelentőségű jogkérdésben a bírói gyakorlat nem egységes, vagy a joggyakorlattól eltérő bírói döntés megismétlődésének, ezáltal a jogegység megbomlásának veszélye áll fenn. A Kúria a joggyakorlat továbbfejlesztésének szükségességére figyelemmel a felülvizsgálati kérelmet akkor fogadja be, ha a jogerős ítélet által felvetett elvi jelentőségű jogkérdésben a bírói gyakorlat már kialakult és egységes, annak követése azonban a körülmények változására tekintettel a továbbiakban nem indokolt [Kfv.VI.37.567/2023/2., Kfv.II.37.232/2023/2.]. A felperes az aa) alpont szerinti befogadási okra nem hivatkozott, a Kúria eljáró tanácsa jelen ügy kapcsán nem észlelt olyan elvi jelentőségű kérdést, amely állásfoglalást igényelne, melyre tekintettel a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa) alpont szerinti befogadás nem volt indokolt.

[22] Az Európai Unió Bírósága előzetes döntéshozatali eljárása kezdeményezésének szükségességét a II. rendű felperes nem valószínűsítette, illetve az ügy nem vetett fel az uniós jog értelmezését igénylő kérdést az Európai Unió Működéséről szóló Szerződés 267. cikke értelmében. Mindezek hiányában a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ac) alpont alapján sem volt befogadható a felülvizsgálati kérelem.

[23] A Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontjára hivatkozás esetén a befogadási okot a Kp. 117. § (4) bekezdése szerint indokolással alá kell támasztani, mégpedig kifejezetten a befogadhatóság körében. A II. rendű felperes befogadás iránti kérelme erre vonatkozó indokolást nem tartalmaz, ennek hiányában a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpont szerinti befogadásnak nem volt helye. Önmagában az, hogy a II. rendű felperes az ügy érdemére kihatóan jogszabálysértőnek minősíti a jogerős ítéletet, még nem alapozza meg a befogadást.

[24] A Kp. 118. § (1) bekezdés b) pontja szerinti befogadási okhoz meg kell jelölni azt a közzétett kúriai határozatot és annak azt a részét, amelytől a felülvizsgálni kért határozat jogkérdésben eltér. Ezen befogadási okhoz a II. rendű felperes indokolást nem adott elő, ezért a felülvizsgálati kérelem ennek hiányában ezen az alapon sem volt befogadható.

[25] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet – a II. rendű felperes befogadási kérelmében megjelölt indokok mellett – a Kp. 118. § (1) bekezdésében foglalt valamennyi befogadási ok alapján megvizsgálta, és megállapította, hogy a befogadás feltételei nem állnak fenn.

[26] Mindezekre tekintettel a Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadását a Kp. 118. § (2) bekezdés alapján megtagadta.

A döntés rövid tartalma

[27] *A felülvizsgálati kérelem nem fogadható be, ha a fél a megjelölt befogadási okhoz nem mutatja be, hogy a hivatkozott jogsértés azzal milyen összefüggésben áll, a jogkérdés társadalmi jelentősége, különleges súlya nem állapítható meg.*

Záró rész

[28] A Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadása tárgyában a Kp. 118. § (2) bekezdése szerint tárgyaláson kívül határozott.

[29] A felülvizsgálati eljárás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 57. § (1) bekezdés a) pontja alapján illetékmentes.

[30] A végzés ellen a Kp. 116. § d) pontja alapján felülvizsgálatnak nincs helye.

Budapest, 2024. április 25.

Dr. Márton Gizella
a tanács elnöke

Ságiné dr. Márkus Anett
előadó bíró

Dr. Darák Péter
bíró

Dr. Demjén Péter
bíró

Dr. Stefancsik Márta
bíró